

AFKALVEN IN EEN AFGESCHIEDEN GEDEELTE VAN DE LIG-BOXENSTAL

Drs. R. Kommerij

Een aparte afkalfstal met toebehoren is vrij kostbaar. Bovendien kan men zich afvragen of het afzonderen van koeien die moeten kalven wellicht meer onrust veroorzaakt, waardoor het afkalfproces langer zou duren. Een alternatief zou zijn in de ligboxenstal een gedeelte met een aantal boxen permanent af te scheiden voor kalvende koeien. Dit is op afdeling 4 gebeurd. Hier is tevens een aparte, uitgebouwde afkalfstal aanwezig, waardoor beide systemen vergeleken konden worden.

Waarom speciaal stalgedeelte nodig?

Het is noodzakelijk in een ligboxenstal te zorgen voor afkalfboxen, die uitsluitend bestemd zijn voor kalvende koeien. Wanneer men de koeien in willekeurige ligboxen laat afkalven, wordt de kans op besmetting van koe en kalf onaanvaardbaar groot. In deze boxen zijn in ieder geval al meer ziektekiemen aanwezig en bovendien is het onuitvoerbaar dergelijke boxen te ontsmetten en andere noodzakelijke hygiënische maatregelen te treffen. Een ander nadeel is dat het toezicht op de afkalvende dieren op deze manier moeilijker is.

Hoe er gewerkt werd

Afdeling 4 heeft een ongeïsoleerde, dubbele voerligboxenstal met 2 hoogliggende voerbanden (voergang ontbreekt) voor 120 koeien. Er zijn een uitgebouwde ziekenstal en afkalfstal aanwezig. Bovendien is ten behoeve van het onderzoek in de stal zelf een gedeelte met vier ligboxen permanent afgescheiden voor kalvende koeien. Van deze ligboxen is de breedte 1,10 m, de lengte 1,60 m en achter de boxen is 1,80 m ruimte. Over de mestgang kon men „bruggen” laten zakken, zodat er een vlakke stand ontstond. De boxbedekking bestond uit rubber matten met zaagsel. Bij iedere box was een drinkbak aangebracht.

In de uitgebouwde afkalfstal zitten 4 boxen van 1,20 m breed en 2,10 m lang.

Achter de koeien was ca. 2,50 m ruimte. De mest werd afgevoerd via een grup met een metalen rooster. Ook in deze boxen bestond de bedekking uit rubber matten met zaagsel. De stal was geïsoleerd en mechanisch geventileerd. Er was een wasbak aanwezig.

Men liet de koeien beurtelings een periode in de afkalfstal afkalven en in de afkalfboxen; elke 14 dagen werd gewisseld. Opgemerkt dient te worden dat de hele stal niet altijd bezet was wanneer een dier „in de koppel” afkalvde (herfstkalvende veestapel).

Van de koeien die kalfden werd genoteerd op welke plaats ze gezet werden om te kalven en wanneer, het gedrag, bijzonderheden over het afkalven zelf en het tijdstip van afkalven.

Of het afkalven plaatsvindt in een afgescheiden gedeelte van de ligboxenstal of in een aparte afkalfstal, het kalf moet in elk geval goed worden opgevangen.

*Whether calving takes place in a seperated part of the cubicle
the calf must be taken care of properly anyway.*

seperated maternity,

Afkalfstal werkt gemakkelijker

In de periode van 27 september tot 27 december 1978 hebben 27 dieren in de koppel gekalfd en 41 dieren in de afkalfstal. De ervaringen en resultaten zijn in het kort als volgt.

- De tijd tussen het op stal zetten en afkalven was in beide gevallen gemiddeld 6 uur.
- Het gedrag van de dieren verschilde in beide stallen niet (75% rustig, 25% onrustig).
- In 35% van de gevallen werd bij het afkalven in de koppel de klacht geuit dat er te weinig ruimte achter de koe was. In de uitgebouwde afkalfstal was dit slechts bij één dier het geval.
- In 22% van de gevallen bleek de box te smal bij het in de koppel afkalven.
- Bij het afkalven binnen de koppel ontbraken een wasbak en goede verlichting, wat men een bezwaar vond.
- Het werd als hinderlijk ondervonden dat andere dieren tijdens het afkalven hun nieuwsgierigheid ten toon spreiden.
- Het schoonhouden en desinfecteren van de afkalfboxen in de stal zelf verliep moeizaam.
- De bruggen, die men achter de afkalfboxen kon laten zakken, waren erg zwaar, waardoor één man ze moeilijk kon hanteren.
- Het was soms lastig de dieren bij het kalven in de koppel vast te zetten, omdat de boxen daar niet speciaal voor waren ingericht.

Praktische toepassing

Men kan besluiten bij een ligboxenstal speciale afkalfboxen in de stal zelf aan te brengen, zodat de koeien in de koppel afkalven. Hiervoor dient men wel permanent een deel van de stal af te scheiden.

Het is wenselijk een boxbreedte van ca. 1,20 m aan te houden, terwijl achter de koeien 2,50 m ruimte (bij boxen van 2,20 m lang) aanwezig dient te zijn. Op afdeling 4, waar men uitgegaan was van de bestaande situatie, bleek de ruimte namelijk onvoldoende. Verder mogen een goede verlichting en een wasbak met warm en koud water niet ontbreken.

Samenvatting

Op afdeling 4 (voerligboxenstal met voerband) is het afkalven in een aparte, uitgebouwde afkalfstal vergeleken met het afkalven in de koppel. Hiervoor was in de stal zelf een gedeelte met 4 bestaande boxen afgescheiden. Achter de boxen kon men een brug laten zakken, waardoor een vlakke stand ontstond.

Er was, wat tijd en gedrag betrof, geen verschil in verloop van het afkalfproces. Wel waren er andere argumenten, zoals werkomstandigheden bij de controle en het afkalven zelf en ook de bereikbaarheid (men was uitgegaan van de bestaande situatie, waardoor er te weinig ruimte was), die pleitten voor een aparte afkalfstal.

Summary

On unit 4 (cubicle house with feeding belt) calving in a separate maternity was compared to calving within the herd. For this purpose a part of the cubicle house itself with four cubicles was separated. Behind the cubicles a „bridge” could be put, resulting in a flat stall.

There were no differences in calving, as far as time and behaviour were concerned. Work conditions with checking and calving were better in the maternity. Moreover in the cubicle house itself there was a lack of room, as the existing cubicles and room behind them had not been adapted.